Region Stockholm

37

Anmälan av månadsrapport för juli 2021 för hälso- och sjukvårdsnämnden

HSN 2021-0599

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Styrning och ekonomi
Johan Stjernfält

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-08-18

HSN 2021-0599

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Anmälan av månadsrapport för juli 2021 för hälso- och sjukvårdsnämnden

Ärendebeskrivning

I månadsrapporten för juli 2021 för hälso- och sjukvårdsnämnden redovisas bland annat ekonomiskt utfall och vårdkonsumtion.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Månadsrapport juli 2021 för hälso- och sjukvårdsnämnden

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Anmälan av månadsrapport för juli 2021 för hälso- och sjukvårdsnämnden godkänns och läggs till handlingarna.

Johan Bratt
Tf hälso- och sjukvårdsdirektör

Margareta Tufvesson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-08-18

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Månadsrapport

Juli 2021

Innehållsförteckning

1 Förvaltningschefens/verkställande direktörens kommentar 3
1.1 Väsentliga händelser 3
1.2 Bedömning av risker och möjligheter 4
1.3 Ledningens åtgärder 4

2 Verksamhet 5
2.1 Vårdkonsumtion 5

3 Personal 8
3.1 Helårsarbeten 8
3.2 Systematisk kompetensförsörjning 8
3.3 Organisationsförändringar 8

4 Ekonomi 9
4.1 Resultat 9
4.1.1 Resultat per verksamhetsområde 11
4.1.2 Externt köpt hälso- och sjukvård 14
4.2 Åtgärdsprogram för ett resultat i balans 15
4.3 Investeringar 15

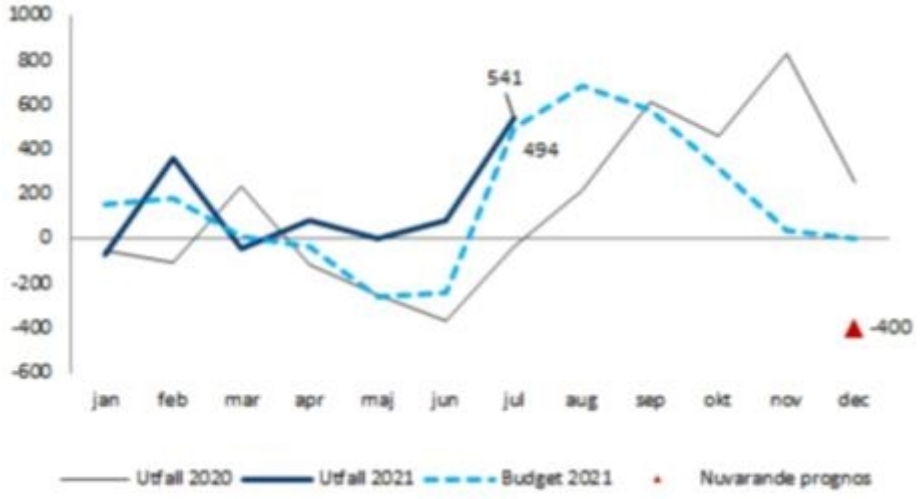
1 Förvaltningschefens kommentar

1.1 Väsentliga händelser

Under sommaren har vaccinationsarbetet fortsatt. Till och med den 31 juli hade drygt 2,2 miljoner doser registrerats varav cirka 877 000 av dos 2. Smittspridningen har dessvärre ökat under sommaren, om än från låga nivåer. En stor del av de smittade är i åldrarna 18–29 år, men ökningen finns även i åldersgruppen 30–39 år. Regionen har förkortat dosintervallet och har från och med augusti börjat vaccinera 16-17-åringar för att fler ska vara vaccinerade med två doser till hösten.

I samband med regionstyrelsens beslut om tertialrapport för Region Stockholm föreslog regionstyrelsen regionfullmäktige att tillföra hälso- och sjukvårdsnämnden 500 miljoner kronor under 2021 för att hantera uppskjuten och undanträngd vård samt nya vårdbehov till följd av pandemin (RS 2020-0771). Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde i juni principer för hur resurstillskottet ska allokeras för att säkerställa att regionens invånare får tillgång till den vård de behöver.

Figur 1: Resultatutveckling för hälso- och sjukvårdsnämnden

För perioden uppgår det ackumulerade resultatet för hälso- och sjukvårdsnämnden till 541 miljoner kronor, vilket är 47 miljoner kronor högre än periodiserad budget (494 miljoner kronor). I utfallet ingår intäkter på 291 miljoner kronor (500 miljoner kronor på årsbasis) som ska användas för insatser som syftar till att arbeta ner vårdskulden och hantera nya vårdbehov till följd av pandemin. I takt med att insatser genomförs kommer motsvarande resultatförsämring ske. Under perioden har vaccinationsarbetet fortsatt men på grund av eftersläpning i fakturering överskrider det uppbokade statsbidraget för vaccination kostnaderna med cirka 150 miljoner kronor vilket också innebär en tillfällig förstärkning av nämndens resultat för perioden.

Nämndens underliggande höga kostnadsutveckling döljs delvis av effekterna av pandemin. Om merkostnader till följd av covid-19 samt kostnader för provtagning och vaccinationer exkluderas är kostnaderna för köpta vårdtjänster betydligt högre än

budgeterade kostnader.

Prognosen för 2021 är oförändrad jämfört med bedömningen i tertialbokslutet. En ny prognos görs i delårsbokslutet.

1.2 Bedömning av risker och möjligheter

En uppdatering avseende risker och möjlighet kommer göras i samband med delårsrapporten.

1.3 Ledningens åtgärder

Fokus för ledningen på hälso- och sjukvårdsförvaltningen har under perioden varit:

1) Säkerställa en hög vaccinationsgrad i befolkningen.

2) Säkerställa vården under sommarmånaderna.

3) Planera och genomföra insatser för att hantera undanträngd vård och nya vårdbehov till följd av pandemin.

2 Verksamhet

2.1 Vårdkonsumtion

Vårdkonsumtion (antal)	Utfall	Utfall fg år	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.	Bokslut fg år
Läkarbesök totalt	**3 510 587**	**3 383 986**	**3,7 %**	**6 847 739**	**7 291 056**	**-443 317**	**5 943 759**
Övriga besök totalt	**6 035 462**	**5 802 014**	**4 %**	**11 211 526**	**11 230 030**	**-18 504**	**10 215 831**
Vårdtillfällen totalt	**173 216**	**167 532**	**3,4 %**	**299 547**	**318 365**	**-18 818**	**292 126**
Somatisk specialistvård							
Läkarbesök	1 511 928	1 394 462	8,4 %	2 855 596	3 022 541	-166 945	2 524 522
Övriga vårdgivares besök	451 183	397 239	13,6 %	911 212	998 736	-87 524	705 583
Vårdtillfällen	130 718	127 264	2,7 %	221 847	237 002	-15 155	222 619
Äldresjukvård							
Läkarbesök	8 265	4 489		16 265	16 265	0	9 980
Övriga vårdgivares besök	8 398	3 450		14 694	14 694	0	7 336
Vårdtillfällen	24 667	22 992	7,3 %	43 000	45 363	-2 363	39 470
Psykiatrisk vård							
Läkarbesök	166 084	187 277	-11,3 %	330 140	317 250	12 890	321 888
Övriga vårdgivares besök	560 435	610 443	-8,2 %	1 131 620	940 600	191 020	1 047 225
Vårdtillfällen	17 831	17 276	3,2 %	34 700	36 000	-1 300	30 037
Primärvård							
Läkarbesök	1 824 310	1 797 758	1,5 %	3 645 738	3 935 000	-289 262	3 087 369
Övriga vårdgivares besök	5 015 446	4 790 882	4,7 %	9 154 000	9 276 000	-122 000	8 455 687
- varav övriga besök, exkl fysioterapi	*0*	*0*		*0*	*0*	*0*	*0*
- varav sjukgymnast och fysioterapibesök	*0*	*0*		*0*	*0*	*0*	*0*

Tabellen ovan beskriver den totala vårdkonsumtionen för hälso- och sjukvården i Stockholms län under perioden januari till och med juli 2021 jämfört med motsvarande period 2020 samt budgeterad vårdkonsumtion och prognos 2021.

- Antalet läkarbesök i öppenvården har ökat med 3,7 procent. Prognosen är 6,9 procent lägre jämfört med budget.
- Antalet vårdtillfällen har ökat med 3,4 procent. Prognosen är 5,9 procent lägre jämfört med budget.

Det bör noteras att ökningarna av produktionen för perioden jämfört med motsvarande period föregående år till stor del beror på pandemin som startade under 2020 vilket ledde till en nedgång av antalet besök och vårdtillfällen.

Utfall i jämförelse med föregående år

Somatisk specialistvård

- Öppenvårdskontakterna inom den somatiska specialistvården vid akutsjukhusen har ökat för samtliga akutsjukhus.
- Slutenvårdskontakterna har ökat för fyra av regionens fem akutsjukhus.
- Jämfört med juli 2020 har antal väntande utöver vårdgarantigränserna ökat.
- Antal vårdkontakter i öppenvården inom de somatiska vårdvalen har ökat, med undantag för vårdval allergologi.
- Besöken inom de upphandlade avtalen har ökat bland annat till följd av ett nytt avtal inom sömnapnéutredningar.
- Antal besök hos privata specialister på nationella taxan eller med vårdavtal har minskat.

Psykiatrisk vård

- Antalet vårdtillfällen har ökat med 3,2 procent och antalet vårddagar har ökat med 4,6 procent jämfört med samma period 2020.
- Totalt antal läkarbesök, exklusive distanskontakter, har minskat med 9,3 procent. Antal telefonkontakter med läkare har ökat med 14,1 procent. Ökningen beror främst på att covid-19 medfört att fysiska besök ersatts med digitala besök. Det totala antalet läkarbesök inklusive distanskontakter har minskat med 0,3 procent.
- Övriga besök exklusive distanskontakter har minskat med 8,2 procent. Däremot har antal telefonkontakter för övriga besök exklusive nationella taxan ökat med 27,6 procent. Det totala antalet övriga besök inklusive distanskontakter har ökat med 3,1 procent jämfört med samma period 2020. Inom specialistpsykiatri har antal unika vårdande ökat med 2,1 procent, från 113 550 till 115 918 individer.

Primärvård

- Det totala antalet fysiska läkarbesök inom primärvården har ökat med 1,5 procent. Inom husläkarverksamheten har de fysiska läkarbesöken minskat med 1 procent.
- Inom de områden där digitala besök förekommer har det skett kraftiga ökningar vilket beror på att pandemin inneburit att fysiska besök minskat till förmån för digitala besök. Digitala besök har ökat med 43 procent inom husläkarverksamheten jämfört med föregående år.
- Inom rehabiliteringsområdet har besöken ökat samtidigt som distanskontakterna ökat. För besök inom riksavtalet noteras en minskning med cirka 79 procent vilket delvis kan bero på att vissa digitala aktörer nu etablerat sig i länet.

Äldresjukvård

- Antal vårdtillfällen inom geriatriken har ökat med 7,3 procent jämfört med samma period föregående år.
- Medelvårdtiden inom specialiserad palliativ vård har minskat med drygt två dygn till 15,8 dagar.
- Antalet debiterade vårddygn inom avancerad sjukvård i hemmet har ökat jämfört med samma period föregående år.

Tandvård

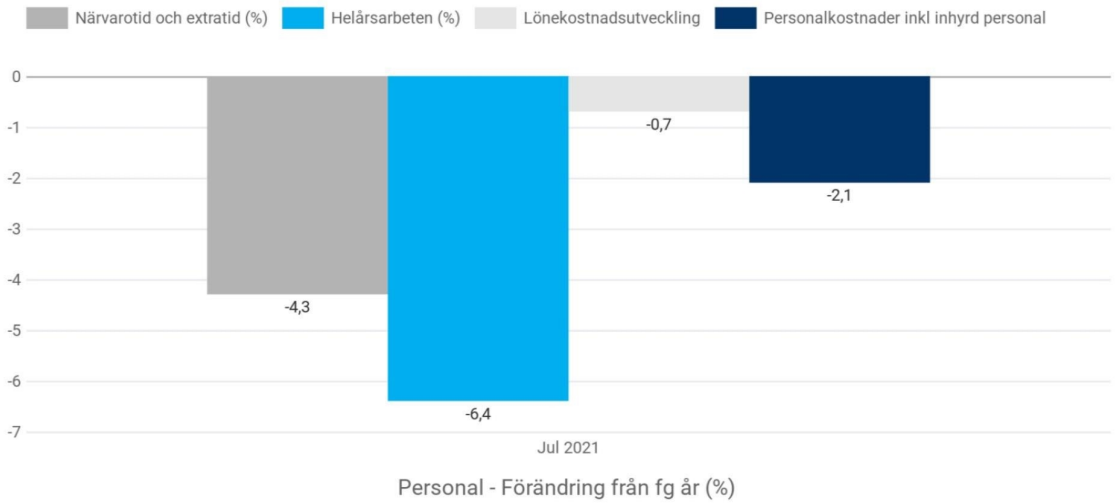
- För tandvården, och i synnerhet för vuxentandvården, har den pågående pandemin medfört en lägre vårdkonsumtion inom flertalet verksamheter från och med utbrottet i mars 2020 och fram tills nu med undantag för specialisttandvård för barn och ungdom som har ökat med 33 procent 2021 jämfört med samma period 2019.
- *Barn- och ungdomstandvård:* Antalet nya remisser inom specialisttandvård för barn och ungdomar har ökat med 23 procent, vilket främst orsakas av en fortsatt hög efterfrågan inom vårdvalet. Antalet startade tandregleringsbehandlingar har även de ökat med 23 procent jämfört med samma period förra året.
- *Vuxentandvård:* Antalet patienter med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning har ökat med 15 procent och motsvarande ökning är 7 procent för antalet patienter som erhållit nödvändig tandvård. Antalet munhälsobedömningar har minskat med 31 procent jämfört med samma period förra året, då det var först under andra kvartalet i år som uppsökande verksamhet kunde komma igång på nytt efter vaccineringar. Antalet patienter inom tandvård som ett led i en sjukdomsbehandling har minskat med 6 procent jämfört med samma period förra året.

Prognos i jämförelse med budget

Prognosen är oförändrad jämfört med tertialbokslutet. Ny prognos lämnas i delårsbokslutet.

3 Personal

3.1 Helårsarbeten

Personal - Förändring från fg år (%)

Helårsarbeten	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Personal - Helårsarbeten	619	617	2	-6,4%	612	612	0

Utfall i jämförelse med budget

Antal helårsarbeten uppgår till 619 vilket är två helårsarbeten mer än budget och 6,4 procent lägre än motsvarande period 2020. Flytten av Kriskommunikation och press från regionledningskontoret har bidragit till att antal helårsarbeten är cirka 8 helårsarbeten fler än budget. Planen är att under året fortsätta vidta restriktivitet vid ersättningsrekryteringar för att nå målet på 612 helårsarbeten 2021.

Prognos i jämförelse med budget

Ny prognos lämnas i samband med delårsbokslutet.

3.2 Systematisk kompetensförsörjning

Arbetet med systematisk kompetensförsörjning har beskrivits i tertialrapporten.

3.3 Organisationsförändringar

Genom organisationsförändringen som genomfördes 1 april tillkom åtta medarbetare till hälso- och sjukvårdsförvaltningen från Regionledningskontoret och bildade den nya enheten Kriskommunikation och press. Inga organisationsförändringar har genomförts under perioden maj till och med juli.

4 Ekonomi

4.1 Resultat

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Anslag	38 127	38 127	0	2,8 %	65 361	65 361	0
Övriga bidrag	4 293	1 627	2 666		5 098	2 799	2 299
Övriga intäkter	1 642	1 669	-27		2 719	2 861	-142
Verksamhetens intäkter	**44 062**	**41 423**	**2 639**	**11,6 %**	**73 177**	**71 021**	**2 156**
Personalkostnader inkl inhyrd personal	-327	-345	18	-2,1 %	-592	-592	0
Köpta vårdtjänster	-36 981	-34 304	-2 677	12,2 %	-61 776	-59 569	-2 207
Läkemedelsförmån	-3 899	-3 980	81	7,6 %	-6 883	-6 885	2
Lokal- och fastighetskostnader	-247	-217	-30	35,3 %	-385	-370	-15
IT- och telekostnader	-154	-208	54	5,7 %	-357	-357	0
Övriga kostnader	-1 908	-1 867	-41	-17 %	-3 572	-3 235	-337
Verksamhetens kostnader	**-43 515**	**-40 922**	**-2 593**	**10,1 %**	**-73 565**	**-71 009**	**-2 556**
Avskrivningar	-6	-7	1	-4,8 %	-12	-12	0
Finansnetto	0	0	0	-45,6 %	0	0	0
Resultat**	**540,9**	**494,4**	**46,5**		**-400**	**0**	**-400**

* mkr

** Avser resultat före bokslutsdispositioner. I detta resultat ingår effekten av den förändrade diskonteringsräntan i pensionsskulden.

*** Omställningskostnader inklusive avskrivningskostnader

Utfall i jämförelse med budget

Resultatet till och med juli uppgår till 541 miljoner kronor vilket är 47 miljoner kronor högre än periodiserad budget. Det positiva resultatet beror delvis på att nämnden erhållit 291 miljoner kronor (500 miljoner kronor för helåret) för att genomföra insatser för att hantera den undanträngda vården (RS 2020-0771). Vidare förklaras resultatet av eftersläpning i fakturering för covid-19 på cirka 150 miljoner kronor. Det underliggande resultatet underskrider därmed nämndens budgeterade resultat.

Intäkterna är 2 639 miljoner kronor högre än budgeterat vilket i huvudsak beror på att nämnden erhållit olika statsbidrag kopplade till covid-19 exempelvis:

- 1 406 miljoner kronor för provtagning för covid-19 (PCR-test, serologitest och antigentest) och smittspårning.
- 679 miljoner kronor för vaccination mot covid-19.
- 235 miljoner kronor för merkostnader till följd av covid-19.

Utöver ovannämnde tillskott för undanträngd vård är även intäkterna från patientavgifterna och utomlänsavgifter cirka 28 miljoner kronor högre än periodiserad budget.

Personalkostnaderna är cirka 18 miljoner kronor lägre jämfört med periodiserad budget vilket beror på lägre personalkostnader under sommarmånaderna i kombination med att budgeten är periodiserad i tolftedelar.

Kostnaderna för köpta vårdtjänster överskrider periodiserad budget med 2 677 miljoner kronor vilket till största delen förklaras av ökade kostnader för provtagning (1 406 miljoner kronor) och vaccination (483 miljoner kronor) samt merkostnader till följd av covid-19 (567 miljoner kronor). Om merkostnader till följd av covid-19, vaccinationer och provtagning exkluderas är kostnaderna för köpta vårdtjänster inom samtliga verksamhetsområden utom tandvård högre jämfört med budgeterade kostnader vilket indikerar en fortsatt hög kostnadsutveckling.

Kostnaderna för läkemedel är 81 miljoner kronor lägre än periodiserad budget vilket beror på läkemedelsrabatter och minskad läkemedelsförskrivning.

Lokal-och fastighetskostnader är 30 miljoner kronor högre jämfört med periodiserad budget vilket beror på kostnader kopplade till de nya förlossningslokalerna på S:t Görans sjukhus.

IT-och telekostnader är 54 miljoner kronor lägre jämfört med periodiserad budget vilket förklaras bland annat av lägre IT-kostnader inom bland annat ambulansverksamheten och hjälpmedelsverksamheten samt att vissa utvecklingsprojekt har pausats på grund av pandemin.

Prognos i jämförelse med budget

Prognosen är oförändrad jämfört med tertialbokslutet. Ny prognos lämnas i delårsbokslutet.

Covid-19-effekt på utfall

För perioden uppgår merkostnaderna till följd av pandemin till 575 miljoner kronor. De huvudsakliga merkostnaderna avser:

- Merkostnader för Capio S:t Görans sjukhus (266 miljoner kronor).
- Merkostnader för privata vårdgivare till följd av covid-19 (52 miljoner kronor)
- Merkostnader för geriatriska patienter med diagnos covid-19 (60 miljoner kronor).
- Merkostnader till följd av tillfälliga pandemiavtal för att avlasta akutsjukhusen (64 miljoner kronor).
- Kommunikationsinsatser (36 miljoner kronor).
- Merkostnader kopplade till den prehospitala vården (65 miljoner kronor)

Nämnden har även haft merkostnader för skyndsamma transporter till följd av pandemin och förvaltningen har lämnat in en separat ansökan till Socialstyrelsen. För

perioden till och med maj har förvaltningen ansökt om ersättning för merkostnader på cirka 48 miljoner kronor varav Socialstyrelsen beviljat 16 miljoner. Socialstyrelsen har inte beviljat ersättning för kostnader som avser utökad sjuktransportkapacitet som ej omfattar prio 1-3, utökad prioritering- och dirigeringstjänst samt generellt utökad transportkapacitet. Baserat på Socialstyrelsen bedömningskriterier har förvaltningen haft 23 miljoner kronor i merkostnader för perioden, dvs. ytterligare 7 miljoner kronor för juni och juli. En ny ansökan avseende de tillkommande kostnaderna kommer lämnas in under hösten. Ej beviljade kostnader för den prehospitala vården redovisas tillsammans med övriga merkostnader.

Covid-19-effekt på prognos

Prognosen för merkostnader till följd av covid-19 bedöms för helåret uppgå till 720 miljoner kronor. Bedömningen är osäker och är beroende av hur pandemin utvecklas. Av de tillkommande merkostnaderna avser cirka 134 miljoner kronor merkostnader på Capio S:t Görans sjukhus. Därutöver bedöms ytterligare merkostnader för kommunikationsinsatser, privata vårdgivare samt pandemiavtal uppkomma.

Nämnden bedöms ha fortsatta merkostnader för skyndsamma transporter till följd av pandemin. Enligt Socialstyrelsens bedömningskriterier bedöms dessa kostnader till cirka 25 miljoner kronor för 2021.

4.1.1 Resultat per verksamhetsområde

Resultat per verksamhetsområde

Resultat per verksamhetsomr (mkr)	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Somatisk specialistvård	194	207	-12	123	-431	0	-431
Psykiatri	-141	35	-177	-111	-64	0	-64
Primärvård	406	208	198	416	-54	0	-54
Äldresjukvård	-113	14	-126	-57	-78	0	-78
Tandvård	33	-1	34	26	30	0	30
Övrig sjukvård	139	32	107	226	197	0	197
Egen verksamhet	22	0	22	26	0	0	0
Summa	541	494	46	649	-400	0	-400

Utfall i jämförelse med budget

Inom samtliga verksamhetsområden finns både över- och underskott i förhållande till periodiserad budget. Nedan redogörs för större avvikelser.

Somatisk specialistvård

Somatisk specialistvård redovisar för perioden ett underskott på 12 miljoner kronor jämfört med budget. Underskottet beror bland annat på merkostnader till följd av pandemin, exempelvis för pandemiavtal som tecknats för att avlasta akutsjukhusen. De

högre kostnaderna motverkas även av lägre kostnader för läkemedel till följd av minskad läkemedelsförskrivning samt lägre kostnader för medicinsk service. Akutsjukhusen redovisar ett underskott på 52 miljoner kronor (exklusive merkostnader för pandemin för Capio S:t Görans sjukhus) som delvis beror på ökade kostnader motsvarande 82 miljoner kronor inom vårdval förlossning till följd av prisjustering, ökad vårdproduktion samt nya riktlinjer. Kostnaderna för utomlänsvården är cirka 60 miljoner kronor lägre än budget vilket beror på att färre patienter under pandemin skickats till andra län för att få vård. Kostnaderna för vårdvalen utanför akutsjukhusen är cirka 21 miljoner kronor högre än budget på grund av högre produktion. Resultatet för verksamhetsområdet har förstärkts med 291 miljoner kronor till följd av satsningen på att hantera vårdskulden (RS 2020-0771). I takt med att insatser genomförs kommer en motsvarande resultatförsämring ske.

Psykiatri

Psykiatrin redovisar för perioden ett underskott på 141 miljoner kronor, vilket är 177 miljoner kronor sämre än budget, varav 31 miljoner avser läkemedel. Avvikelser inom de olika vårdområdena exklusive läkemedel beror inom vuxenpsykiatrin på en ökad vårdproduktion både inom sluten- och öppenvård men även att kostnader för ST-läkarutbildning bokförts här men budgeterats under övrig psykiatrisk verksamhet. Detta kommer justeras till kommande årsbudget. Utomlänsvården redovisar 24 miljoner kronor högre kostnader jämfört med periodiserad budget, vilket beror på att fler rättspsykiatriska platser utanför länet nyttjats. Även inom länet visar den rättspsykiatriska vården högre kostnader jämfört mot budget. Kostnaderna för vård till personer utan tillstånd överskrider budgeterade kostnader med 17 miljoner kronor. Därutöver beror underskottet på att nödvändiga effektiviseringsåtgärder ännu ej genomförts, vilket bedöms till 34 miljoner kronor.

Primärvård

Primärvården redovisar för perioden ett överskott på 406 miljoner kronor, vilket är cirka 200 miljoner kronor bättre än budget, varav läkemedel står för ett underskott om 22 miljoner kronor. Överskottet beror främst på tillfällig eftersläpning av fakturering inom ramen för vaccinationsarbetet för covid-19, motsvarande 150 miljoner kronor. På sikt kommer intäkter och kostnader att ta ut varandra.

Kostnaderna för barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM) fortsätter att öka. Underskottet avser vårdvalsverksamhet för basuppdraget samt neuropsykiatriska utredningar. Patientvolymerna har ökat eftersom det tillkommit nya mottagningar samt att patienter från sjukhusmottagningar sökt vård vid mottagningar inom vårdvalet när några sjukhusmottagningar stängts. Kostnaderna för BUMM är cirka 66 miljoner kronor högre än budget.

Vård i enlighet med riksavtalet visar ett underskott på cirka 60 miljoner kronor vilket drivs av högre volymer inom den digitala utomlänsvården. Kostnadsutvecklingen inom utomlänsvården minskar men inte i samma omfattning som förväntat.

Totalt sett följer husläkarverksamheten planerad budgetnivå men inom uppdraget visar

mottagningsverksamheten ett överskott på grund av lägre besöksvolymer till följd av pandemin. Överskottet motverkas av högre kostnader inom det psykosociala uppdraget och det basala hemsjukvårdsuppdraget.

Vårdval vaccinera har högre kostnader avseende vaccinering av både säsongsinfluensa och HPV-vaccin som sedan hösten 2020 ges både till pojkar och flickor.

De ökade kostnaderna inom primärvården motverkas av lägre kostnader för exempelvis barnmorskemottagningar motsvarande 88 miljoner kronor. De lägre kostnaderna beror till största del på lägre produktion, framför allt inom området gynekologisk cellprovtagning samt statsbidrag för kvinnors hälsa. Även inom barnavårdscentralerna har besöksvolymerna minskat på grund av pandemin vilket inneburit lägre kostnader motsvarande 30 miljoner kronor. Övriga områden med lägre kostnader är primärvårdsrehabilitering, privata specialistläkare och läkarinsatser i särskilda boenden vilket beror på covid-19.

Äldresjukvård

Äldresjukvården redovisar för perioden ett underskott på 126 miljoner kronor jämfört med periodiserad budget som delvis beror på underskott inom den geriatriska vården på cirka 52 miljoner kronor. Kostnaderna för avancerad sjukvård i hemmet har ökat med cirka 43 miljoner kronor i förhållande till budget vilket beror på ökade volymer av vårddygn. Till följd av pandemin har taket för medelvårdtid tillfälligtvis tagits bort och vårdgivarna har fått ett utökat ansvar för insatser inom basal hemsjukvård och särskilda boenden samt ett ökat ansvar för konsultationer och uppdrag från akutsjukvården.

Tandvård

Tandvården redovisar ett överskott på 34 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror på lägre kostnader inom vuxentandvården till följd av pandemin. De lägre kostnaderna motverkas av högre kostnader inom barn- och ungdomstandvården till följd av högre produktion.

Övrig sjukvård

Övrig hälso- och sjukvård redovisar ett överskott på 107 miljoner kronor jämfört med budget vilket beror på att statsbidraget för merkostnader till följd av pandemin bokförts på detta verksamhetsområde. Inom verksamhetsområdet är kostnaderna för den prehospitala vården 203 miljoner kronor högre än budgeterat vilket beror på ökade kostnader till följd av pandemin men även på grund av att den underliggande kostnadsutvecklingen är för hög.

Egen verksamhet

Överskottet avseende egen verksamhet beror i huvudsak på lägre personalkostnader under sommarmånaderna i kombination med att budgeten är periodiserad i tolftedelar.

Prognos i jämförelse med budget

Prognosen är oförändrad jämfört med tertialbokslutet. Ny prognos lämnas i delårsbokslutet.

4.1.2 Externt köpt hälso- och sjukvård

Externt köpt hälso- och sjukvård (mkr)	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år	Prognos år	Budget år	Budget avvik.
Somatisk specialistvård	3 730	3 624	-106	6,0 %	6 277	6 376	99
Psykiatri	1 132	1 038	-94	4,3 %	1 893	1 829	-64
Primärvård	5 134	4 650	-484	11,2 %	8 265	8 210	-55
Äldresjukvård	1 402	1 289	-113	12,8 %	2 304	2 231	-73
Tandvård	315	369	54	13,3 %	559	630	71
Övrig sjukvård	1 519	1 289	-230	7,1 %	2 327	2 233	-94
Summa	13232	12259	-973	8,8 %	21625	21509	-116

Utfall i jämförelse med budget

För perioden är kostnaderna för den externt köpta hälso- och sjukvården 973 miljoner kronor högre än budget. Underskott finns inom samtliga verksamhetsområden exklusive tandvården. Vårdkonsumtionen hos externa utförare har ökat med 3,5 procent för slutenvård jämfört med motsvarande period föregående år. För regiondriven slutenvård redovisas en ökning med 3 procent. För öppenvården har den externa vårdkonsumtionen ökat med 9,8 procent och den regiondrivna konsumtionen har ökat med 4,9 procent. Jämfört med föregående år har kostnadsutvecklingen varit närmare 9 procent. Det bör dock beaktas att produktionen då hade minskat kraftigt till följd av pandemin.

Somatisk specialistvård

Underskottet beror bland annat på högre kostnader för Capio S:t Görans sjukhus samt specialiserade vårdval. Privata specialister på nationella taxan och utomlänsvård har lägre kostnader än budgeterat.

Psykiatri

Underskottet inom psykiatrin beror i huvudsak på ökade kostnader för vuxenpsykiatrin samt rättspsykiatri.

Primärvård

Ökningen beror bland annat på högre kostnader för barn-och ungdomsmedicinska mottagningar samt digital utomlänsvård.

Äldresjukvård

Underskottet beror på ökade kostnader för ASIH och geriatrik kopplat till vårddygn inom ASIH och högre ersättning till vårdgivare inom geriatrik för covid-patienter.

Tandvård

Externt köpt tandvård redovisar ett överskott till följd av lägre produktion.

Övrig hälso- och sjukvård

Kostnaderna för den externt köpta prehospitala vården ökar vilket delvis beror på insatta åtgärder relaterade till covid-19 pandemin men även på att avtalen är mer omfattande än tidigare.

Prognos i jämförelse med budget

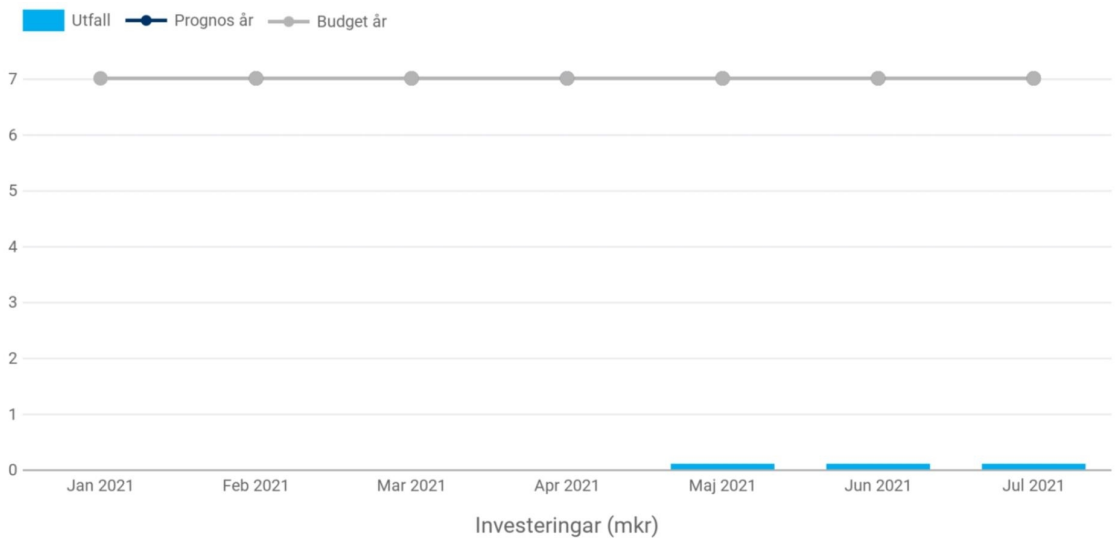
Prognosen är oförändrad jämfört med tertialbokslutet. Ny prognos lämnas i delårsbokslutet.

4.2 Åtgärdsprogram för ett resultat i balans

Åtgärd (mkr)	Kommentar	Utfall	Prognos 2021	Budget 2021	Budget 2022
Summa					

En stor del av nämndens budget är uppbunden i avtal med vårdgivare vilket på kort sikt begränsar möjligheterna att vidta åtgärder. Arbete pågår med att identifiera lämpliga åtgärder för att begränsa kostnadsutvecklingen. Inom vårdvalsområden finns begränsade möjligheter för full kostnadskontroll eftersom det råder etableringsfrihet. Inriktningen i pågående och kommande revideringar av vårdval är att skapa tydligare uppdrag, större mottagningar, nivåstrukturering av vårdområden för att undvika överlappande uppdrag och på så sätt begränsa kostnadsutvecklingen.

4.3 Investeringar

Utgift i jämförelse med budget

Nämndens investeringsbudget ska finansiera investeringar inom den katastrofmedicinska verksamheten och den prehospitala vårdens digitala stöd (FRAPP). På grund av pandemin har upparbetningsgraden påverkats negativt.

Prognos i jämförelse med budget

Ny prognos lämnas i samband med delårsbokslutet.

Genomförbarhet och risk

Pandemins utveckling kommer att påverka upparbetningsgraden vilket innebär att vissa investeringar kommer att behöva skjutas fram i tid.